

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAČNOM SATU

Škola: OŠ „Ernestinovo“

Razred: 5.

Vjeroučiteljica: Suzana Katić

Nastavna cjelina: IV. POČECI BIBLIJSKE POVIJESTI/VJERE

Nastavna tema: 2. Abraham, Izak i Jakov

Nastavna jedinica: 2. 2. Izak – dar i žrtva

Ključni pojmovi: Izak, dar, žrtva, povjerenje

CILJ: Prikazati Abrahamovo povjerenje i spremnost Bogu darovati sve, pa čak i svoga sina jedinca zbog čega biva nagrađen brojnim potomstvom.

ISHODI:

Obrazovni / kognitivni

- Učenik će se prisjetiti ključnih događaja vezanih uz Abrahama s prethodnog sata;
- učenik će izdvojiti dio priče koji ga se najviše dojmio;
- učenik će znati ispričati bitne dijelove biblijske priče o Izaku;
- učenik će analizirati (motive, razloge, uzroke, posljedice) svog ponašanja prema drugima i obratno;
- učenik će usporediti život ljudi u Abrahamovo i današnje vrijeme;
- učenik će znati dovesti u vezu Abrahama s Arapima – muslimanima, Židovima i kršćanima.

Odgojni / afektivni

- Učenik će obratiti pozornost na prijatelje (učenike) oko sebe, prepoznati i biti spreman pomoći im u osjetljivim situacijama (kao što su okrivljavanje, uvreda, prijetnja, te kako reagirati na provokacije i društveno nepoželjno i rizično ponašanje) u kojima se nalaze kao žrtva, a ako je obrnuta situacija preuzeti odgovornost za svoje postupke;
- učenik će predložiti rješenje za takve situacije;
- učenik će u ovo vrijeme došašća biti spreman podnijeti male žrtve kako bi se što bolje pripremio za Božić.

Djelatni / funkcionalni ili psihomotorički

- Učenik će slušati, moliti i pjevati;
- učenik će igrati igru otkrivanja slike;
- učenik će slušati, pratiti i pročitati biblijski tekst i tekstove vezane uz tu temu, izraziti svoje dojmove o njima i biti spreman uključiti se u razgovor.
- učenik će se stvaralački (literarno) izraziti i riješiti radni listić.

Metodički sustav: kombinirani (interpretativno-analitički s elementima problemsko-stvaralačkog i integrativno-terapijskog).

Oblici rada: čelni, individualni, rad u paru.

Aktivnosti učenika: zajednička molitva i pjesma, meditacija, igranje igre otkrivanja slike, čitanje biblijskog teksta, odgovaranje na pitanja, pisanje kratkog

razmišljanja na temu „I ja sam bogatstvo i blagoslov za svoje roditelje“, razgovor, rješavanje zadataka s radnog listića, pisanje adventske odluke.

Nastavne metode: molitva, meditativno izražavanje, igra, čitanje, pisanje, razgovor, objašnjavanje, stvaralačko izražavanje.

Nastavna sredstva: slikokaz, udžbenik iz vjeronauka za 5. r. „Ja sam put“, radni listići sa zadacima, prazni papirići, poklon kutija.

Nastavna pomagala: računalo, LCD projektor, platno, olovka, gumica, ploča, kreda, bilježnica, CD-player.

Korelacija:

➤ Građanski odgoj - **3. Društvena dimenzija povezana s ostalim dimenzijama**

Učenik: aktivno sluša druge; obrazlaže kako treba ispravno reagira u osjetljivim situacijama kao što su okrivljavanje, uvreda, prijetnja; pokazuje otpornost na provokacije te društveno nepoželjno i rizično ponašanje.

- Hrvatski jezik – pisanje kratkog razmišljanja na temu „I ja sam bogatstvo i blagoslov za svoje roditelje“.
- Islamski vjeronauk – mjesto Abrahama u islamu.
- Glazbena kultura – pravilan stav kod pjevanja.

Plan ploče 1:

(Slikokaz)

(Otkrivanje slike)

Slika br. 1 Slika br. 2

ILI

5.

4.

3.

2.

1.

POTOMSTVO

VIERA

NEPOZNATA ZEMLJA - KANAAN

BOG - JAHVE

ABRAHAM

Ali mu Abraham bude vjерован Omi (u bi nagradе?)

Zašto je Abraham poslужao Boga?

Što Jahve traži od Abrahama?

Tko se Abrahamu javlja?

Kako se zove praiotac naše vjere?

Plan ploče 2:

Izak – dar i žrtva

(Slikokaz)

Slike o Bogu

U Uru Kaldejskom, u Abrahamovo vrijeme, ljudi su zamišljali bogove u tajnim silama prirode: u Mjesecu, Suncu, munji, vulkanima, itd.

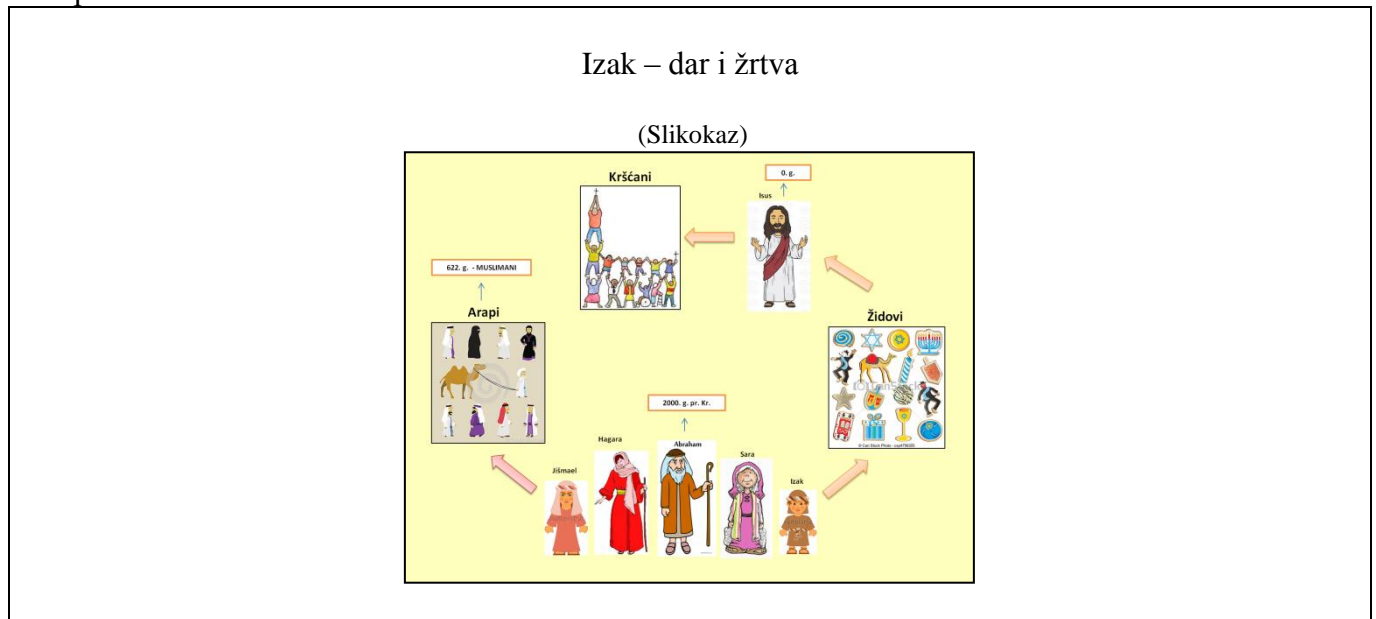
Bogovima se pridavala velika moć. Ljudi su ih željeli udobrovoljiti, pridobiti njihovu naklonost ili oprostjenje. Stoga su im prinostili darove i žrtve, darujući im ono najdragocjenije. Katkad su prinostili čak i ljudske žrtve.

Otac je bio apsolutni gospodar obitelji. Imao je pravo nad životom i nad smrću djece. U to su vrijeme prvorođence žrtvovali bogovima. Abrahamov Bog, međutim, apsolutno odbacuje ljudske žrtve.

Djeca – bogatstvo i blagoslov

Djeca su za Izraelca bila bogatstvo i blagoslov. Djeca su ocu pomoć u radu i potpora u starosti. Ona su ujedno ugled u društvenom životu. Ne imati djece smatralo se sramotom, poniženjem i Božjom kaznom. Zato je u ono vrijeme muškarac mogao imati više žena kako bi imao što više djece.

Plan ploče 3:

Pitanja za provjeru ishoda:

Obrazovni /kognitivni

- Odgovori na sljedeća pitanja: Kako se zove praotac naše vjere? Tko mu se javlja? Što od njega traži? ...
- Koji te se dio priče najviše dojmio?
- Tko su glavni likovi biblijske priče? Tko se ponovno javlja Abrahamu? Zašto? Što Bog od njega traži?
- Kako se treba ispravno reagirati u osjetljivim situacijama kao što su okrivljavanje, uvreda, prijatnja, te kako reagirati na provokacije i društveno nepoželjno i rizično ponašanje. Kako takve situacije riješiti, kome se obratiti?
- Usporedi kako su živjeli ljudi u Abrahamovo vrijeme, a kako danas? U čemu se razlikujemo?
- Zašto Abrahama nazivamo praocem Židova, kršćana i muslimana?

Odgojni/afektivni

- Kako ćeš reagirati i postupiti kada vidiš prijatelja u jednoj od sljedećih situacija: okrivljavanje, uvreda, prijatnja, itd, a kako ako je obrnuta situacija?
- Što ćeš učiniti u ovo vrijeme došašća kako bi se što bolje pripremio/la za Božić?

Djelatni/funkcionalni ili psihomotorički

- Izmoli molitvu „Slava Ocu“, otpjevaj pjesmu „Svi slavimo“, ...
- Odgovori točno na sljedeća pitanja kako bi došao do rješenja.
- Napiši kratko razmišljanje na temu „I ja sam bogatstvo i blagoslov za svoje roditelje“.
- Riješi radni listić sa zadacima.

Izvori za pripremanje nastavnika: udžbenik i radna bilježnica iz vjeronauka za 5. razred „Ja sam put“, Sveto pismo, skripta Kateheza djece i predadolescenata dr. Ivice Pažina, Nastavni plan i program prema HNOS-u, *Primjena Bloomove taksonomije znanja u nastavi*, Elvira Nimac, pdf-dokument sa stranice www.azoo.hr/images/razno/E.Nimac.doc, MZOS - Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja za OŠ i SŠ, internet: <http://goo.gl/HRPqFX>, <http://goo.gl/6GnBJT>, <http://goo.gl/mGeunr>,

<http://goo.gl/P1qj5a>, <http://goo.gl/Oucwoj>, <http://goo.gl/8Orls5>, <http://goo.gl/NwFDWh>,
<http://goo.gl/S7dcAM>.

Izvori za pripremanje učenika: udžbenik za 5. razred „Ja sam put“, radni listići sa zadacima.

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. Meditativno – molitveni početak
2. Motivacija
3. Najava biblijskog teksta/teme
4. Susret s cjelinom biblijskog teksta
5. Emocionalno – intelektualna stanika
6. Izražavanje prvih dojmova, doživljaja, zapažanja
7. Dublje poniranje u biblijski tekst
8. Sinteza
9. Aktualizacija
10. Meditativno-molitveni završetak

III. TIJEK SATA

1. Meditativno-molitveni početak

Vjeroučenicima dajem uputu neka se udobno smjeste na stolici, zatvore oči, opuste se i promišljaju o tekstu koji će čuti. Puštam meditativnu glazbu. Činimo znak križa. Čitam sljedeći tekst:

Život je dar Božji

Život je prilika, iskoristi je.
Život je ljepota, divi se.
Život je blaženstvo, okusi ga.
Život je san, ostvari ga.
Život je izazov, prihvati ga.
Život je dužnost, obavi je.
Život je igra, igranj je.
Život je dragocjen, pazi na nj.
Život je bogatstvo, čuvaj ga.
Život je ljubav, uživaj je.
Život je tajna, otkrij je.
Život je obećanje, izvrši ga.
Život je tuga, nadvladaj je.
Život je pjesma, pjevaj je.
Život je borba, prihvati je.
Život je tragedija, suprotstavi se.
Život je pustolovina, ne bježi od nje.
Život je sreća, zasluži je.
Život je život, brani ga.

Majka Terezija

2. Motivacija

Mogućnost:

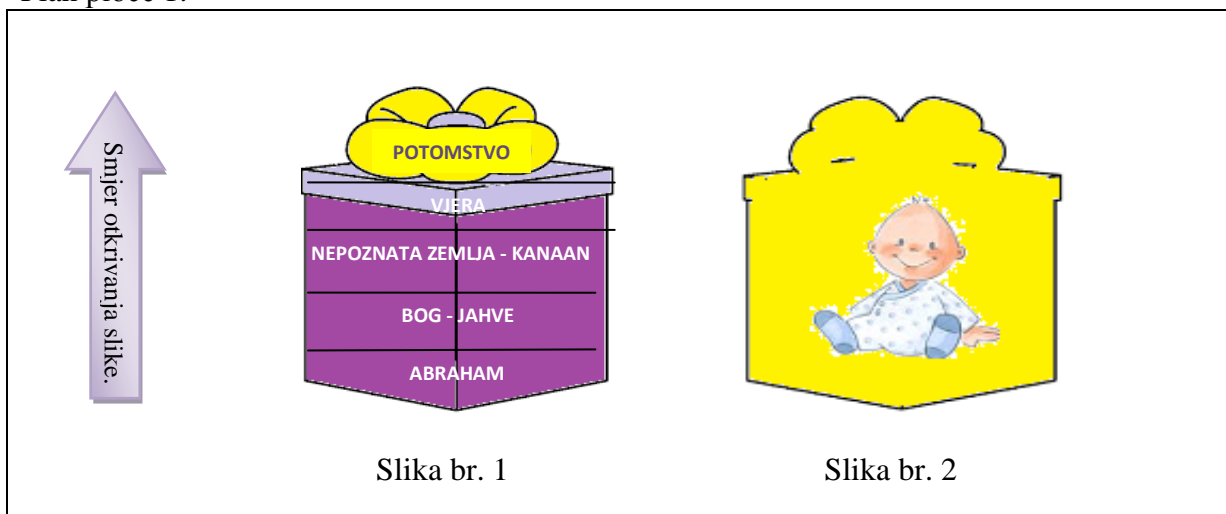
a) Motiviram učenike postupnim otkrivanjem slike na ploči. Odgovaraju u paru – kako sjede.

Postavljam im sljedeća pitanja:

- Kako se zove praotac naše vjere? **Abraham**
- Tko mu se javlja? **Bog - Jahve**
- Što Jahve od njega traži? **Nepoznata zemlja - Kanaan**
- Zašto je Abraham poslušao Boga? **Vjera**
- Ako mu Abraham bude vjerovao čime će biti nagrađen? **Potomstvo**

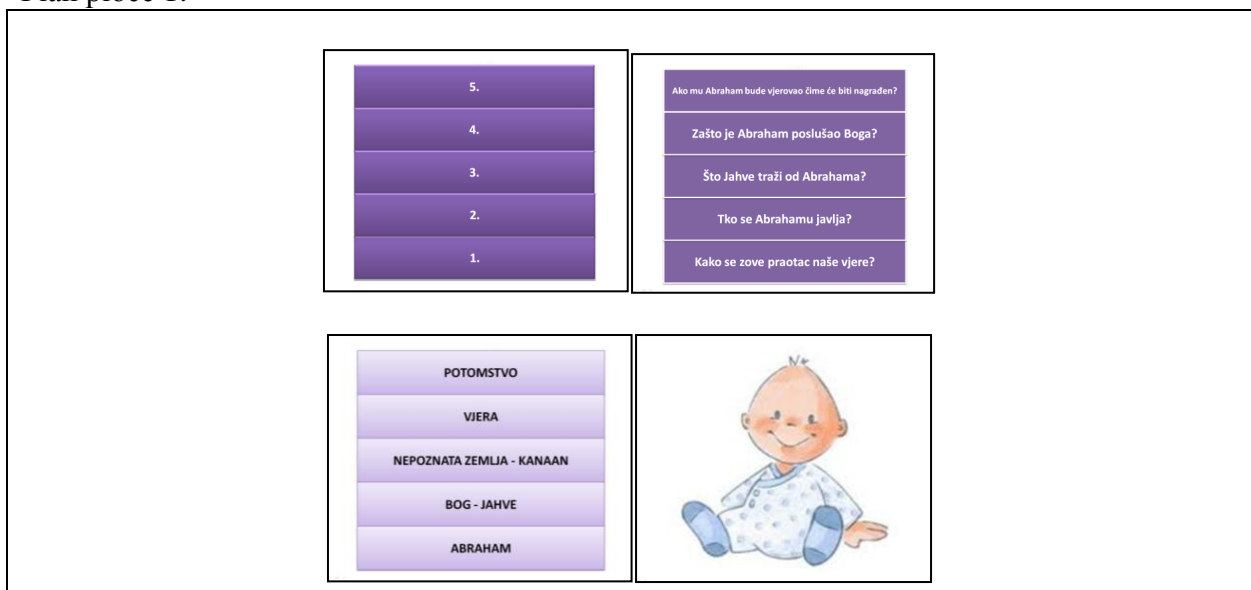
Sliku br. 1 uvećati na A3 ili A4 papir (Prilog br. 2). Na drugu stranu isto uvećati i zalijepiti sliku br. 2 (Prilog br. 3). Izrezati ju po crtama.

Plan ploče 1:

b) Motiviram učenike istim pitanjima kao i u mogućnosti a) , ali slikokazom (Prilog br. 1):

Plan ploče 1:

3. Najava biblijskog teksta/teme

Govorim vjeroučenicima da se sve dogodilo kako je Bog bio obećao. Sara je začela i rodila Abrahamu sina kad su već oboje bili stari. Abraham mu je dao ime Izak (što znači „Božji smiješak“). Abraham je imao povjerenja u Boga i u najtežim trenutcima. I tada kad mu se činilo da Bog od njega traži ono najdragocjenije: dugoočekivanog i jedinog sina Izaka.

Na današnjem satu ćemo čuti dio Knjige Postanka koja govori o Abrahamovoj spremnosti Bogu darovati sve, pa i jedinca sina, o njegovoj vjeri da će Bog ispuniti svoja obećanja, premda je to izgledalo potpuno nemoguće, te o Božjoj zabrani ubijanja ljudi i prinošenja kao žrtve.

Pišem naslov na ploču, a vjeroučenici u bilježnicu: Izak – dar i žrtva.

4. Susret s cjelinom biblijskog teksta

Vjeroučenici dobivaju zadatak otvoriti udž. , str. 49. , udobno se smjestiti na stolici i pratiti sljedeći biblijski tekst:

Bog kuša Abrahama

Poslije tih događaja Bog stavi Abrahama na kušnju. Zovnu ga: „Abrahame!“ on odgovori: „Evo me!“ Bog nastavi: „Uzmi svog sina, jedinca svoga Izaka koga ljubiš, i pođi u krajinu Moriju pa ga ondje prinesi kao žrtvu paljenicu na brdu koje ću ti pokazati.“

Ujutro Abraham podrani, osamari magarca, sa sobom povede dvojicu svojih slugu i svog sina Izaka, pošto je prije nacijepao drva za žrtvu paljenicu, i uputi se na mjesto koje mu je Bog označio. Treći dan Abraham podigne oči i opazi mjesto izdaleka. Abraham onda reče slugama: „Vi ostanite ovdje uz magarca, a ja i dječak odosmo gore da se poklonimo, pa ćemo se vratiti k vama.“ Abraham uzme drva za žrtvu paljenicu, stavi ih na sina Izaka, a u svoju ruku uzme kremen i nož. Tako pođu obojica zajedno. Onda Izak reče svome ocu Abrahamu: „Oče!“ „Evo me, sine!“ – javi se on. „Evo kremen i drva“, opet će sin, „ali gdje je janje za žrtvu paljenicu?“ „Bog će već providjeti janje za žrtvu paljenicu, sine moj!“ – odgovori Abraham. I nastave put. Stignu na mjesto o kojemu je Bog govorio. Ondje Abraham podigne žrtvenik, naslaže drva, sveže svog sina Izaka i položi ga po drvima na žrtvenik. Pruži sad Abraham ruku i uzme nož da zakolje svog sina. To ga zovne s neba anđeo Jahvin i poviče: „Abrahame! Abrahame!“ „Evo me!“ – odgovori on. „Ne spuštaj ruku na dječaka“, reče, „niti mu išta čini! Sad, evo, znam da se Boga bojiš, jer nisi uskratio ni svog sina, jedinca svoga.“ Podiže Abraham oči i pogleda, i gle – za njim ovan, rogovima se zapleo u grmu. Tako Abraham ode, uzme ovna i prinese ga za žrtvu paljenicu mjesto svoga sina. Onom mjestu Abraham dade ime „Jahve provida“. Zato se danas veli: „Na brdu Jahvina providanja.“

Anđeo Jahvin zovne Abrahama s neba drugi put i reče: „Kunem se samim sobom, izjavljuje Jahve: Kad si to činio i nisi mi uskratio svog jedinca sina, svoj ću blagoslov na te izliti i učiniti tvoje potomstvo brojnim poput zvijezda na nebu i pijeska na obali morskoj! A tvoji će potomci osvajati vrata svojih neprijatelja. ...“

Zatim se Abraham vrati k svojim slugama pa se zajedno upute u Beer Šebu. U Beer Šebi se Abraham nastani.

Post 22, 1-17.19

5. Emocionalno – intelektualna stanka

Učenici ostaju nekoliko trenutaka u tišini.

6. Izražavanje prvih dojmova, doživljaja, zapažanja

Dajem vjeroučenicima zadatak:

- Izdvoji dio priče koji te se posebno dojmio!

7. Dublje poniranje u biblijski tekst

Slijedi dublje poniranje u biblijski tekst uz pitanja i razgovor:

- Tko su glavni likovi biblijske priče?
- Tko se ponovno javlja Abrahamu?
- Zašto? Što Bog od njega traži?
- Odgovor potraži u udžbeniku!
- Što mislite zašto Bog od Abrahama traži život njegovog prvorođenca?

Prozivam jednog vjeroučenika/cu koji naglas čita „Slike o Bogu“.

Mogućnost:

- a) Iz udžbenika, str. 50.
- b) Projiciram preko slikokaza (Prilog br. 1).

Slike o Bogu

U Uru Kaldejskom, u Abrahamovo vrijeme, ljudi su zamišljali bogove u tajnim silama prirode: u Mjesecu, Suncu, munji, vulkanima, itd. Bogovima se pridavala velika moć. Ljudi su ih željeli udobrovoljiti, pridobiti njihovu naklonost ili oprostjenje. Stoga su im prinosili darove i žrtve, darujući im ono najdragocjenije. Katkad su prinosili čak i ljudske žrtve.

Otac je bio apsolutni gospodar obitelji. Imao je pravo nad životom i nad smrću djece. U to su vrijeme prvorođenca žrtvovali bogovima. Abrahamov Bog, međutim, apsolutno odbacuje ljudske žrtve.

Razgovaramo o pročitanom tekstu. Dolazimo do Izaka - dara Božjeg Abrahamu, ali isto tako i žrtve. Kako se Izak osjećao znajući da će biti žrtvovan? ...

Razgovaramo o tome **jesmo li i mi bili žrtve**, i kada ako jesmo, kako smo se tada osjećali → zapis u GOO bilježnicu.

Aktivno slušamo jedni druge. Obrazlažemo kako se treba ispravno reagirati u osjetljivim situacijama kao što su okrivljavanje, uvreda, prijetnja, te kako reagirati na provokacije i društveno nepoželjno i rizično ponašanje.

Kako takve situacije riješiti, kome se obratiti, ... => prijateljima, roditeljima, razredniku/ci, stručnoj službi, ... plavi telefon ... jer će nas zaštititi → zapis u GOO bilježnicu.

Nadovezujemo se tada na Božju zaštitu i Abrahamova Boga koji nije kao drugi bogovi, jer on apsolutno odbacuje ljudske žrtve. Pitam ih:

- Je li ta tvrdnja točna?
- Zašto je onda od Abrahama tražio da žrtvuje svoga sina jedinca?
- Pojasni!
- Je li Abraham poslušao Boga?
- A je li onda žrtvovao Izaka?
- Pronađi u tekstu koje je ime Abraham nadjenuo mjestu na kojem je trebao žrtvovati Izaka? Kako ono glasi?

- Kako Bog odgovara na Abrahamovo povjerenje i predanje koje pokazuje prema njemu?

Abraham dobiva Božji blagoslov – potomstvo koje će biti brojno poput zvijezda na nebu i pijeska na obali morskoj.

- Zašto je Abrahamu toliko bitno potomstvo?

Prozivam jednog vjeroučenika/cu koji naglas čita „Djeca – bogatstvo i blagoslov“.

Mogućnost:

- a) Iz udžbenika, str. 50.
- b) Projiciram preko slikokaza (Prilog br. 1).

Djeca – bogatstvo i blagoslov

Djeca su za Izraelca bila bogatstvo i blagoslov. Djeca su ocu pomoć u radu i potpora u starosti. Ona su ujedno ugled u društvenom životu. Ne imati djece smatralo se sramotom, poniženjem i Božjom kaznom. Zato je u ono vrijeme muškarac mogao imati više žena kako bi imao što više djece.

- Može li se i u današnje vrijeme reći da su djeca bogatstvo i blagoslov?
- Kakav je danas odnos djece prema roditeljima?
- Kakav je moj odnos prema roditeljima?

Uzmi bilježnicu i napiši kratko razmišljanje na temu „I ja sam bogatstvo i blagoslov za svoje roditelje“.

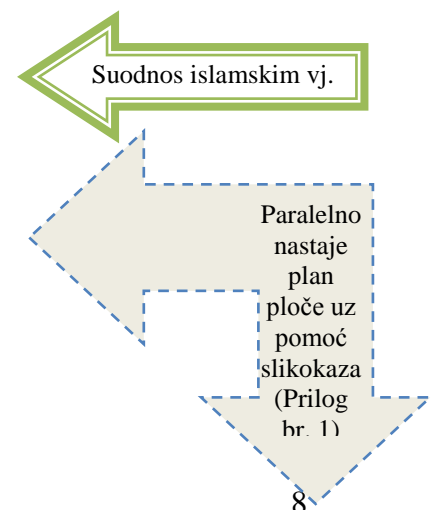
Nakon nekoliko minuta čitamo nekoliko uradaka.

Osvrćem se na činjenicu da je **Abraham** koji je živio 2000. g. pr. Kr. imao s još jednom ženom dijete, dijete prije Izaka. Žena se zvala **Hagara** i bila je Sarina sluškinja. Rodila je Abrahamu sina **Jišmaela**. Jišmael je praotac arapskih naroda.

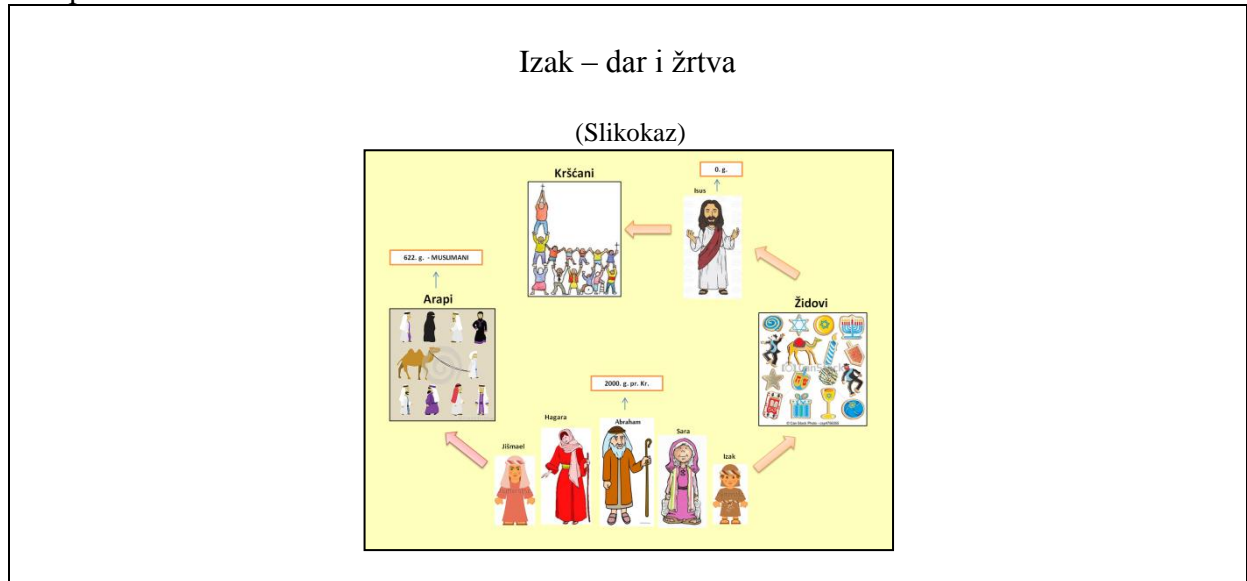
Tako Abraham nije začetnik samo izraelskog ili židovskog naroda preko svoga sina **Izaka** (čiji je potomak i **Isus**) nego i začetnik arapskih naroda preko svoga sina Jišmaela. U arapskom narodu nastao je i islam oko 622. g.

Muslimani Abrahama nazivaju **Ibrahim**.

Zato Abrahama danas nazivamo ocem **triju** velikih **monoteističkih religija**.

Plan ploče 3:

8. Sinteza

Sve ono o čemu smo na današnjem satu govorili provjeravamo radnim listićem koji dobiva svaki vjeroučenik (Prilog br. 4). Onoga tko točno riješi zadatke možemo nagraditi ocjenom u zalaganje. Listiće potom lijepe u bilježnicu.

9. Aktualizacija

Donosim jednu veliku kutiju (ukrašenu kao poklon) i prazne papiriće.

Pošto se nalazimo u došašću – vremenu kada se pripremamo za Božić, imamo zadatak razmisliti i u bilježnicu napisati što ćemo već danas učiniti te se tako žrtvovati i svoje srce pripremiti za Isusov dolazak. Ako to ostvarimo trebamo upisati na papirić i ubaciti u kutiju. Nakon toga donijeti drugu odluku (žrtvu) i nju provesti u djelo te ju opet zapisati na papirić i ubaciti u kutiju. Postupak ponavljamo sve do Božića.

Kutija i prazni papirići stoje na vidljivom i dostupnom mjestu.

10. Meditativno-molitveni završetak

Vjeronaučni susret završavamo sa „Slava Ocu“ ili pjesmom „Svi slavimo“.

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

Prilog br. 1

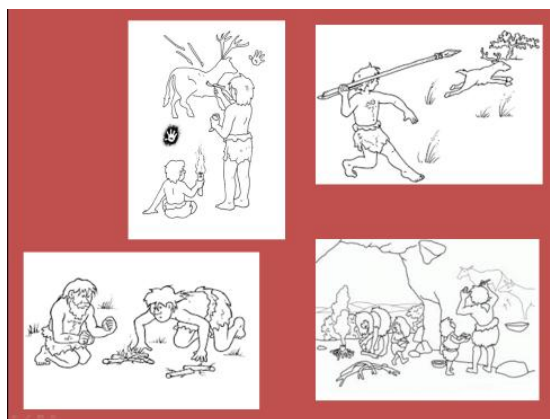
5.	Ako mu Abraham bude vjerovao time će biti nagrađen?	POTOMSTVO	
4.	Zašto je Abraham poslušao Boga?	VJERA	
3.	Što Jahve traži od Abrahama?	NEPOZNATA ZEMLJA - KANAAN	
2.	Tko se Abrahamu javlja?	BOG - JAHVE	
1.	Kako se zove praotac naše vjere?	ABRAHAM	

Slike o Bogu

U Uru Kaldejskom, u Abrahamovo vrijeme, ljudi su zamišljali bogove u tajnim silama prirode: u Mjesecu, Suncu, munji, vulkanima, itd.

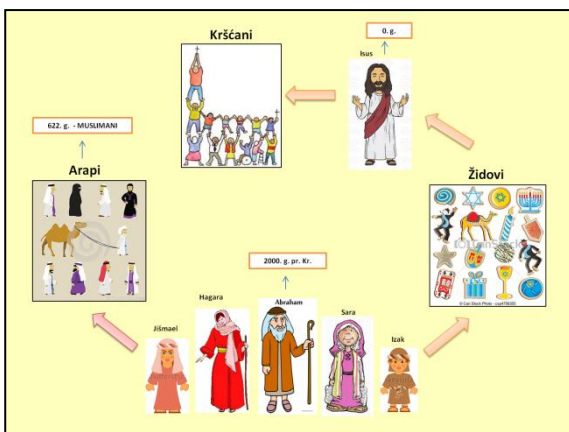
Bogovima se pridavala velika moć. Ljudi su ih željeli udobrovoljiti, pridobiti njihovu naklonost ili oprostjenje. Stoga su im prinosili darove i žrtve, darujući im ono najdragocjenije. Katkad su prinosili čak i ljudske žrtve.

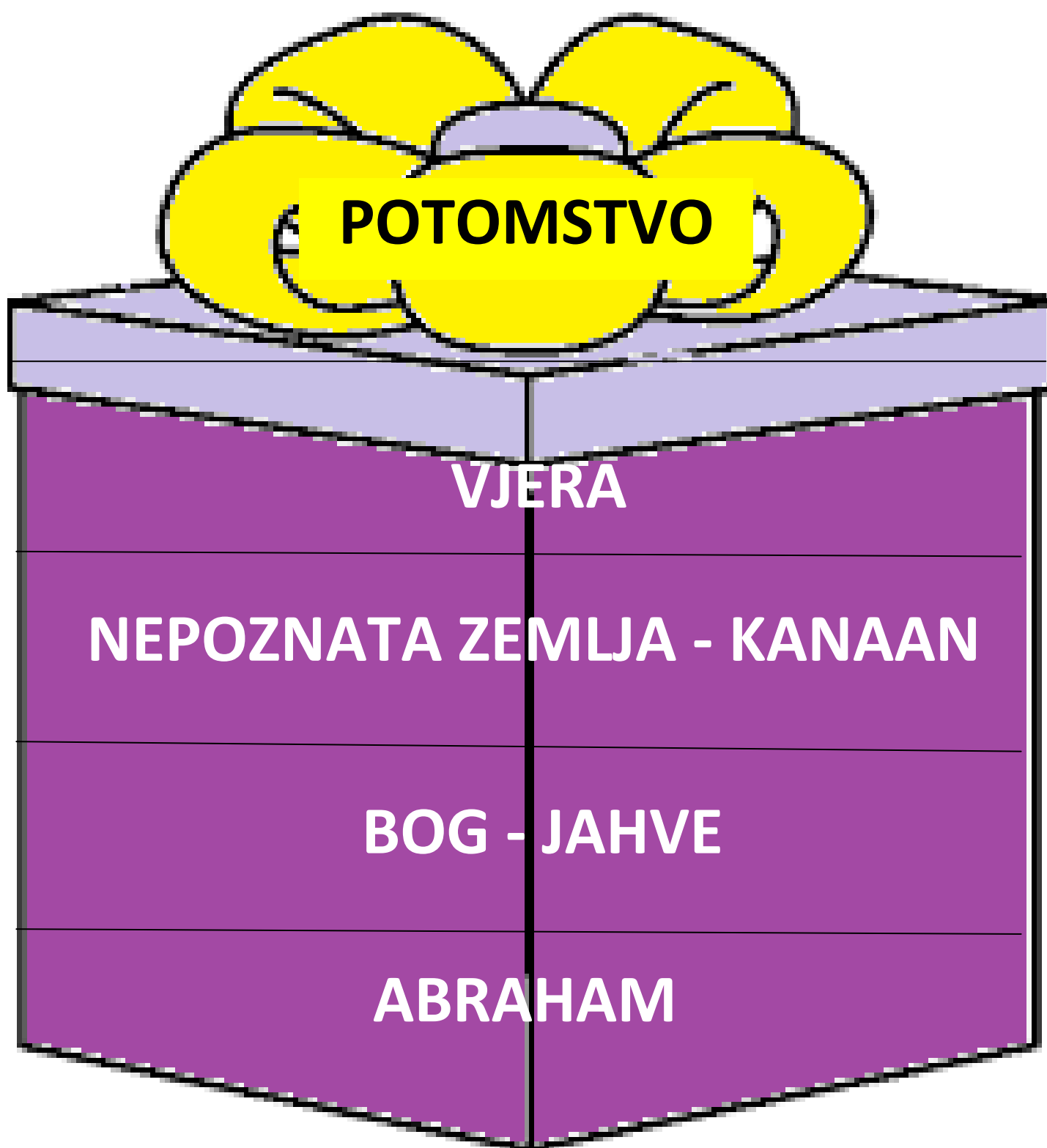
Otac je bio apsolutni gospodar obitelji. Imao je pravo nad životom i nad smrću djece. U to su vrijeme prvorođence žrtvovali bogovima. Abrahamov Bog, međutim, apsolutno odbacuje ljudske žrtve.

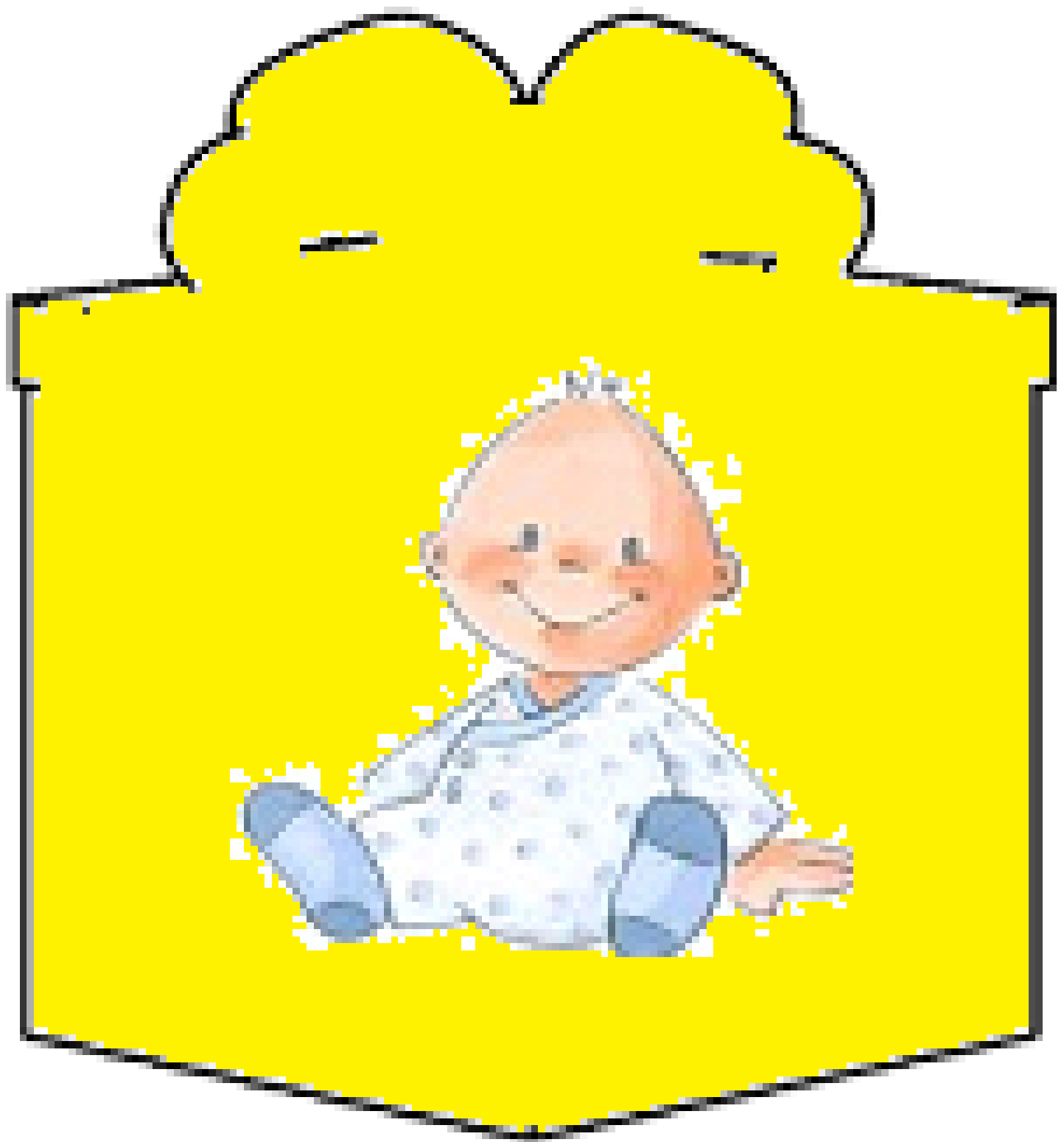

Djeca – bogatstvo i blagoslov

Djeca su za Izraelca bila bogatstvo i blagoslov. Djeca su ocu pomoć u radu i potpora u starosti. Ona su ujedno ugled u društvenom životu. Ne imati djece smatralo se sramotom, poniženjem i Božjom kaznom. Zato je u ono vrijeme muškarac mogao imati više žena kako bi imao što više djece.

Prilog br. 4

1. U svakom pitanju zaokruži **jedan** točan odgovor.

Bog Jahve se javio:

- a) Terahu
- b) Sari
- c) Abrahamu

Bog od Abrahama traži:

- a) Izakov život
- b) žrtvu paljenicu
- c) molitvu

Ime Izak znači:

- a) „Božje dijete“
- b) „Božji smiješak“
- c) „Božji Pomazanik“

Tražeci Izakov život Bog od Abrahama želi:

- a) da se uvijek u njega pouzdaje
- b) raskid Saveza
- c) dar

Abraham je:

- a) praotac muslimana
- b) praotac Židova
- c) praotac Židova, kršćana i muslimana

2. Ispred točnog odgovora stavi slovo **T**, a ispred netočnog slovo **N**.

- Abraham je žrtvovao Izaka, jer je to Jahve od njega tražio.
- U Abrahamovo vrijeme prvorođenice su žrtvovali bogovima.
- Bog obećava Abrahamu potomstvo koje će biti brojno poput zvijezda na nebu i pijeska na obali morskoj.
- Abraham je imao samo jednog sina.
- Muslimani Abrahama zovu Muhamed.
- Abraham je preko svog sina Izaka začetnik židovskog naroda.

3. U prazne pravokutnike unesi sljedeće podatke:

Abraham, 0. g. , Židovi, 622. g. - muslimani, Izak, Jišmael, Arapi, kršćani, , Isus, 2000. pr. Kr.

